

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

**Kursplanen fastställd av FUN 2007-12-18,
rev. 2009-01-12, 2009-10-19**

Gäller vt -10

Kurskod: LREA18

Ämnesnivå: A

Utb.omr: HU 75 %, LU 25 %

Ämneskod: RKA

Religionsvetenskap, I - 30 högskolepoäng

Religious Studies, I - 30 higher education credits

Grundnivå, A

Allmänt

Kursen ingår i inriktning mot grundskolans senare år och gymnasiet i dess samhälls-orienterade ämnen. Övrig kurs i inriktningen är Religionsvetenskap 31 - 60 hp. Kursen kan även läsas separat som specialisering inom lärarprogrammet. Kursen syftar till att utveckla grundläggande kunskaper och färdigheter för lärandet i ämnet religionskunskap i grundskolan och gymnasiet. Härmed avses kunskaper och färdigheter, som inbegriper ett reflekterande arbetssätt i såväl lärandet som i planering och utvärdering av undervisning. I samtliga delkurser integreras religionsdidaktiska och allmänt religionsvetenskapliga perspektiv som aspekter i undervisningen.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- att på ett grundläggande sätt kunna leda, bedöma och dokumentera elevers arbete i ämnet religionskunskap på såväl grundskolan som gymnasiet och kompetens att möta alla elever efter deras förutsättningar och behov
- ha insikt och förståelse för olika religioners och andra livsåskådningars påverkan på samhället såväl i nutid som i ett historiskt perspektiv
- kunna påvisa hur västerländsk kultur och samhällsutveckling har påverkats och påverkas av kristendomen och dess värderingar
- exemplifiera hur olika ställningstaganden i religiösa och etiska frågor påverkar egna åsikter och eget handlande samt medvetet och metodiskt bearbeta livsfrågor utifrån olika perspektiv och hur detta gestaltas i undervisning

Innehåll

**Introduktion till Religionsvetenskap och dess vetenskapliga metoder,
1,5 högskolepoäng**

Introduction to Religious Studies, 1,5 higher education credits

Innehåll

Introduktion i religionsvetenskapens olika metoder och teorier

Begrepp och metodologi

Textläsning och tolkning

Religionsdefinitioner och olika religiösa perspektiv

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- kunna redogöra för några grundläggande definitioner av religionsbegreppet
- kunna förstå och redogöra för några allmänna teorier och metoder inom religionsvetenskapen
- kunna använda några grundläggande metodiska regler för texttolkning

Examination och betyg

Delkursen examineras genom en hemtentamen.

I delkursen ges betygen Godkänd eller Underkänd.

Etik och Livsfrågor, 10,5 högskolepoäng

Ethics and Life Questions, 10,5 higher education credits

Innehåll

”Klassiska” texter inom etik och skönlitteratur används för att visa olika perspektiv på människosyn och samhällssyn, i såväl sekulära som religiösa och kulturella sammanhang. En viss betoning kommer att ligga på svenska sammanhang. Etiska problem från aktuell samhällsdebatt tas upp löpande i kursen. Målsättningen är att deltagarna efter kursen ska kunna hantera värderingsfrågor medvetet, genomtänkt och med perspektiv, såväl i skolan som i andra situationer.

De didaktiska momenten behandlar läraruppgdraget enligt aktuella styrdokument och teorier om lärande utifrån ett religionsvetenskapligt perspektiv i enlighet med styrdokument. Denna del av kursen knyter starkt till ämnesinnehållet i delkursen. I delen behandlas planeringsstrategier, stoffurval, redovisningsformer och färdigheter för undervisning i grundskolans senare år och gymnasiet. Eftersom studenterna i kursen kan ha kommit olika långt i sin lärarutbildning finns en särskild plan för studenternas metodiska och didaktiska progression som bilaga.

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- ha kunskap om och kunna redogöra för några kända etiska teorier
- ha kunskap om aktuella etiska frågeställningar i det moderna samhället och skolan
- förstå och redogöra för hur etiska konflikter kan uppstå i det svenska mångkulturella och religionspluralistiska samhället
- kunna visa hur etiska ställningstaganden påverkar förståelsen och tolkningen av värderingsfrågor i samhället och skolan

Examination och betyg

Delkursen examineras genom inlämningsuppgifter och en enskild tentamen.

De didaktiska momenten examineras genom seminarier och enskilda uppgifter.

I delkursen ges betygen Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd

Religionshistoria och religionspsykologi, 10,5 högskolepoäng

History of Religions and Psychology of Religion, 10,5 higher education credits

Innehåll

Studenten utvecklar fördjupade kunskaper om några betydande religioner och religiösa traditioner i nutid och dåtid. Stor vikt läggs vid studier av texter och andra religiösa uttrycksformer, samt vid ämnesområdets didaktiska problemställningar i det pluralistiska samhället.

Studenten inhämtar elementära religionspsykologiska perspektiv på individens och gruppens sätt att hantera de religiösa frågorna samt lärarens förhållningssätt som undervisare i religionskunskap.

De didaktiska momenten behandlar läraruppdraget enligt aktuella styrdokument och teorier om lärande utifrån ett religionsvetenskapligt perspektiv i enlighet med styrdokumentet. Denna del av kursen knyter starkt till ämnesinnehållet i delkursen. I delen behandlas planeringsstrategier, stoffurval, redovisningsformer och färdigheter för undervisning i grundskolans senare år och gymnasiet. Eftersom studenterna i kursen kan ha kommit olika långt i sin lärarutbildning finns en särskild plan för studenternas metodiska och didaktiska progression som bilaga.

Lärandemål

Efter avslutat delkurs förväntas studenterna

- ha grundläggande kunskaper om de stora världsreligionerna
- ha insikt om och förståelse för de religioner och religiösa traditioner som har betydelse för dagens Sverige och för den svenska skolan
- kunna beskriva och jämföra olika religiösa uttryckssätt och religiös tro i vår tids svenska samhälle och skola
- ha insikt och kunskap om de konflikter som kan uppstå i dagens svenska religionspluralistiska samhälle
- kunna planera, genomföra och bedöma lärande inom delkursens ämnesområde

Examination och betyg

Två enskilda skriftliga inlämningsuppgifter eller en enskild tentamen på sal och en enskild skriftlig inlämningsuppgift. De didaktiska momenten examineras genom seminarier och enskilda uppgifter.

I delkursen ges något av betygen Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Verksamhetsförlagd del av utbildningen (VFU), 7,5 högskolepoäng

Practical Studies, 7,5 higher education credits

Innehåll

Delkursen är förlagd till anvisad VFU-plats där studenten följer och aktivt deltar i verksamheten utifrån kursens innehåll och målbeskrivning

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha gjort fler erfarenheter än i tidigare VFU av att leda den pedagogiska verksamheten i syfte att alla barn och elever skall utvecklas och lära
- ha gjort iakttagelser av och reflekterat över hur skolans värdegrund kan förstås och tillämpas
- ha utvecklat sin förståelse av innebörden i att inta ett professionellt förhållningssätt som utgår från kunskap om barns varierande behov och skolans demokratiska uppdrag
- ha observerat exempel på och reflekterat över hur samverkan med barn, elever, föräldrar och kolleger kan fungera,
- ha förmåga att göra reflektioner över verksamheten, sina erfarenheter och sin egen utveckling utifrån insikter från den högskoleförlagda delen av kursen och skolans styrinstrument
- kunna observera och reflektera över inslag i verksamheten som anknyter till innehållet i den HLK kurs varav VFU-kursen utgör en del

Eventuella preciseringar av dessa mål görs i ett sidodokument i anslutning till en särskild VFU-uppgift.

Examination och betyg

Studenterna erhåller betyg efter genomförd VFU. Underlag för betyg är skriftlig bedömning av VFU-lärare på VFU-platsen, besök och samtal med utsedd lärare från högskolan, samt eventuella VFU-uppgifter.

VFU:n är obligatorisk vilket innebär att frånvaro tas igen efter individuell prövning, efter samråd med berörda handledare och arbetslag. Frånvaro rapporteras i det underlag för bedömning som handledare ansvarar för och som lämnas till ansvarig lärare från högskolan. Kursansvarig är examinator och ansvarig för betygsättningen.

Som betyg används något av uttrycken Godkänd eller Underkänd.

Förkunskapskrav

Godkända kurser i Lärande 1, 30 hp, eller motsvarande. När kursen läses i direkt anslutning till Lärande 1 gäller att kurserna skall vara genomförda.

Kursuppläggning/lärandets former

Kursens undervisningsformer utgörs av föreläsningar, seminarier, gruppövningar samt individuell handledning. Den religionsdidaktiska undervisningen löper parallellt under hela kursen

Examination och betyg

Individuella skriftliga tentamina, aktivt deltagande vid seminarier samt såväl gruppvis som individuellt författade texter, utgör grunder för examinationer.

Som betyg på kursen används Väl Godkänd, Godkänd eller Underkänd. För att få Väl Godkänd som slutbetyg fordras betyget Väl Godkänd på minst hälften av de poäng där ett sådant betyg är möjligt samt betyget Godkänd på övriga delkurser.

Kursvärdering

Kursvärdering sker enligt anvisningar i utbildningsplanen.

Kurslitteratur

Kurslitteratur förtecknas i särskild bilaga.

Religionsvetenskap, I - 30 högskolepoäng

Antal sidor

Introduktion till Religionsvetenskap och dess vetenskapliga metoder, 1,5 hpEkstrand, Thomas m fl. (2001). *Religionsvetenskap – En inledning*.

Lund: Studentlitteratur

141

Etik och Livsfrågor 10,5 hpBexell, Göran & Grenholm, Carl-Henrik (1996). *Teologisk etik*.

Stockholm: Verbum

341

Collste, Göran (2002). *Inledning till etiken*. Lund: Studentlitteratur

92

Christoffersen, Svein Aage (red.) (2007). *Professionsetik*. Gleerups, Malmö

176

Gilligan, Carol (2001). *Med kvinnors röst. Psykologisk teori och kvinnors utveckling*. Stockholm: Prisma

189

Mankell, Henning (2007). *Italienska skor*. Leopard förlag

309

Rawls, John, Sen, Amartya, Walzer, Michael (2002). *Idéer om rättvisa*.

Stockholm: Norstedts

265

Singer, Peter (2002, 2:a uppl.). *Praktisk etik*. Stockholm: Thales

333

Tännsjö, Torbjörn (2003). *Grundbok i normativ etik*. Stockholm: Thales

142

Religionshistoria och religionspsykologi, 10,5 hpBowie, Fiona (2001). *The Anthropology of Religion*. Blackwell. Oxford

276

Esposito, L. John (2001). *Islam. Den raka vägen*. Studentlitteratur (valda delar)

200

Geels, Anton & Wikström, Owe (1996). *Den religiösa människan*. Lund: Plus Ultra (valda delar)

200

Groth, Bente (2002). *Judendomen: Kultur, historia, tradition*.

Stockholm: Natur och kultur

300

Jacobsen, Knut A. (2002). *Buddhismen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm

318

Jacobsen, Knut A. (2004). *Hinduismen. Historia, tradition, mångfald*. Stockholm

393

Ray, Benjamin C. *African Religions. Symbol, Ritual, Community*. 2 ed. Prentice – Hall

218

Texter till de olika religiösa traditionerna

ca 65

Didaktisk/metodisk litteraturAlmén, Edgar m. fl. (2000). *Livstolkning och värdegrund – Att undervisa om religion, livsfrågor och etik. Skapande vetande*. Linköping: Linköpings universitet

100

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.

180

www.skolverket.se

Olivestam, Carl E. (2006). *Religionsdidaktik*. Liber

Kompendium om den flerkulturella berättelsetraditionen

100

Bibeltexter ur Bibel 2000